

A digitális

világ GPS-e

A Neumann Társaság hírlevele
NJSZT Hírlevél - 454. sz. - 2022. 09. 08.

FÓKUSZBAN

Itt az idő a díjazásra

Elkezdődött az őszi tanév, ki oktatási teendőire, ki a nagy konferenciákra készül. Az informatika, digitalizáció világában számos, elismerésre érdemes kollégával találkozunk: ki a katedrán brillírozik, mint népszerű, a tudását jól átadni képes tanár, ki a tanácskozásokon, szakmai közösségekben csillogtatja meg tudását. És van,

akiról tudjuk, hogy fontos tudós, de a munkásságát csak szűkebb kör ismeri. Novemberben adjuk majd át, éves konferenciánkon, **a Neumann-, a Tarján, a Kalmár- és a Kemény János-díjat – és az élő, nagy példaképeknek az Életműdíjat.**

A Neumann-díj a tudományos egyesületi életben, közösségben is nagyot alkotó tudósoknak, szervezőknek, a Kalmár-díj a számítástudományban, az informatika alkalmazásában kimagasló kutatóknak, a Tarján-díj a nagy tanároknak, népszerűsítőknak, tehetséggondozóknak jár, míg a Kemény János-díj a 35 éven aluli, fiatal kutatók eddigi pályáját ismerheti el, ösztönözve őket a továbbiakra. Már jelölhetek, kérlek segítsetek, hogy méltó koponyákhoz kerüljenek a díjak: <https://njszt.hu/hu/form/njszt-dijak-jelolesek>

Partnereinkkel, az **IVSZ**-szel és az **Infotér**-el idén is keressük az **év informatikai újságíróját**. Nem kis felelősség az IT-ről jól írni, azaz igazat írni és érthetően, de nem közhelyesen. Ki érdemli meg ezt az elismerést, a **Kovács Attila-díjat**? Szerintetek? https://njszt.hu/hu/kovacs_attila_dij_2022

Az iskolakezdés, az évnyitó idején nemcsak a diákoknak, de az iskolateremtő tanároknak is örülünk, őket is köszöntjük. Most már hagyomány, hogy a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemmel közösen minden évben egy-egy Neumann professzori címet osztunk ki egy magyar vagy külföldi, de világszínvonalú tudósnak, oktatónak. A Neumann professzorok családja idén újabb Nobel-díjassal, a fiatal kora ellenére máris óriási hatású **Novoszelov professzorral** bővült.

Az orosz-brit fizikusnak elnökünk, **dr. Beck György** és a Műegyetem rektora, **dr. Czigány Tibor** adta át a díjat:

[A grafén egyik Nobel-díjas felfedezőjének ítelték a Neumann professzori címet 2022-ben | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

Gratulálunk!

Szalay Imre

Versenyben a robotok! Folytatódik az NJSZT meetup-sorozat!

Szeptember 22., csütörtök, délután 16 órától, online (zoom)

Robotszínház, robotfoci, robotszumó, robotlabirintus: a digitális kultúra, az oktatás egyre fontosabb részét képezi a robotika, ráadásul a robotépítés, robotprogramozás szakkörökön és versenyeken, de hobbiként is egyre nagyobb teret követel magának, egyre népszerűbb kreatív, élményt adó időtöltés. A Neumann Társaság új online meetupján az **NJSZT Robotika Szakosztály** szakértőivel, tapasztalt és sikeres versenyszervezőkkel, felkészítőikkel beszélgetünk az iskoláknak, tanároknak nagyon fontos, de bármely érdeklődőnek is hasznos kérdésekről: mi kell egy jó robotika versenyhez? milyen a nemzetközi mezőny? mit tanulhatunk az Alfa generációs gyerekektől? **Neves szakértőinktől, Abán Csabától, Nemes Józseftől és Simon Bélánétól sok tudásra tehetünk szert!**

További információk és **REGISZTRÁCIÓ:**

[Versenyben a robotok! | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](https://njszt.hu)

Novoszelov professzor előadása a BME-n

Az Alkalmazott Matematikai Napok keretében kivételes előadást hallhattunk szeptember 5-én a BME Audmax termében **Sir Konsztantyin Novoszelov**tól, az idei Neumann Professzortól a grafénról és a jövő más, „okos” anyagairól, amelyek várhatóan az ipar és a gazdaság egy sor területén nélkülözhetetlenek lesznek.

Andre Geim és Konsztantyin Novoszelov 2010-ben megosztva kapta a fizikai Nobel-díjat a grafén felfedezéséért. A grafén tulajdonképpen egyetlen atom széles grafitlap, és mivel egyatomos, ezért nem is három, hanem kétdimenziós – nem csoda, hogy az izolálása előtt mindenki azt gondolta, lehetetlen, hogy létezzen. Novoszelov azóta több másik kétdimenziós anyag fejlesztésén is dolgozik – például olyanokon, amelyeket atomi szinten tudnak módosítani, és teljesen új, a természetben elő nem forduló anyagot létrehozni velük.

Novoszelov professzor kutatási területe rendkívül széles, érdeklődése a szupravezetéstől a ferromágnesességig, az anyagtudománytól a biofizikáig terjed. Úttörő munkássága során az elektronika, fotonika, kompozit anyagok fizikájának és kémiájának területein találta meg a grafén legváltozatosabb alkalmazásait. Ezekről is beszélt az előadás során – és felvillantotta, hogy az elektronikai ipartól az energetikáig hány területen találkozhatunk majd a kutatása „gyümölcseivel”.

Az előadás kapcsán több portré, interjú is készült, melyek közül egy már elérhető:

[Celluxszal fedezte fel az anyagot, aminek nem is szabadna léteznie | 24.hu](#)

N120 - Élet és Tudomány esszépályázat

ÉLET és TUDOMÁNY

Újabb kreatív pályázatunk vált elérhetővé, most az Élet és Tudomány szeptember 8-i, nyomtatott számában találkozhatunk egy Neumann 120 felhívással. Itt is felhívjuk a figyelmet: a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság és az Élet és Tudomány szerkesztősége pályázatot hirdet Neumann János születésének 2023. évi 120. évfordulója tiszteletére a magyar génusz életművének **új megvilágítású, a XXI. század kihívásaira is reflektáló bemutatására**. Diákoktól és felnőtt kutatóktól is várjuk az esszét, prezentációkat, melyek bemutatására 2023-ban konferenciákon is adunk lehetőséget!

[Neumann 120 esszépályázat | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

Mindenki találhat kincset az Arcanumban

Zseniális matematikus, de a gépkocsivezetéssel sokszor meggyűlt a baja. Ki ő? Persze, hogy Neumann János!

Nem tudni, miért vette át a sofőrtől a volánt, de kicsin múlt, hogy 1934-ben végzetes lett a kirándulás – tudjuk meg a 8 Órai Újság 1934-es egyik számából.

S hol voltak még a modern számítógép működési elvei?

Nagy emberek kis történetei – és kisemberek nagy történetei is böngészhetőek az **Arcanumban**, a Neumann Társaság tagjai számára. Az Egyesület Online oldalon olvasható a foglalás pontos menete, de **Lendvai Orsolya** kollégánk is segít mindenkinek: lendvai.orsolya@njszt.hu !

Így fog segíteni minket a mesterséges intelligencia

Jelentős változásokra és jobb életminőségre számíthatunk a következő 10 évben hazánkban a mesterséges intelligenciának és az automatizációnak köszönhetően.

Gulyás László, a Neumann Társaság MI Szakosztályának elnöke és az ELTE MI Tanszékének docense szerint mindennapos látványnak számítanak majd az önvezető autók, a csomagszállító drónok, illetve a mesterséges intelligencia elsősorban nem humanoid robotok formájában lesz jelen az életünkben. Az egészségügy sem marad ki a fejlődési hullámból a szakember szerint a páciensek számára nem lesz látványos a változás, annak előnyeit mégis élvezni fogják.

[Így fog minket segíteni a mesterséges intelligencia a következő 10 évben \(muszaki-magazin.hu\)](http://muszaki-magazin.hu)

TEHETSÉGGONDOZÁS

Összesítésben rekord! A diákolimpiák mérlege

A világ legrangosabb, középiskolásoknak szóló megmérettetésein a magyar versenyzők idén összesen két arany-, tizenöt ezüst- és huszonkét bronzérmét szereztek az egyéni versenyeken, teljesítményükért hárman dicséretben, három tanuló különdíjban részesült. Két nemzetközi csapatversenyen három ezüstérem született.

Ebben benne vannak a Neumann Társaság tehetséggondozási programjában felkészített informatikai diákolimpikonjaink sikerei, a biológiai, a csillagászati és asztrofizikai, a filozófiai, a fizikai, a földrajzi, a kémiai, a matematikai és a nyelvészeti diákolimpikonok mellett. Számunkra az Informatika a kerek egész, de valójában ilyen nagy a diákolimpiák családja!

[OS Országos Sajtószolgálat \(mti.hu\)](http://mti.hu)

Még lehet nevezni a Neumann Versenyre!

Alkalmazói programok, játékprogramok, megépített hardver és vezérlése, számítógépes grafika, animáció és CAD... Ennyiféle kategória, ennyiféle készség és tehetség. A **Kovács Győző** szellemében megrendezett szekszárdi Neumann Verseny egy nemzetközi rangú megmérettetés, melyre szeptember végéig jelentkezhetnek azok a 20 év alatti diákok, akik nem egyszerűen jó programozók, de alkalmasnak érzik magukat arra, hogy „eladjanak” egy programterméket! Talpraesett jövődó szoftvereseket, menedzsereket és művészeket várunk – győzzék meg a zsűrit!

[Neumann János Nemzetközi Tehetségkutató Programtermék Verseny – A Neumann János Nemzetközi Tehetségkutató Programtermék Verseny hivatalos honlapja \(edu.hu\)](http://edu.hu)

Értékláncok és digitalizáció

November 11-12., Salgótarján! Az NJSZT **GIKOF (Neumann János Számítógép-tudományi Társaság Gazdaságinformatikai Kutatási és Oktatási Fórum)** szakmai szervezet immár tizennyolcadik alkalommal szervezi meg az évente nagy érdeklődéssel kísért konferenciáját. A rendezvény célja, hogy lehetőséget biztosítson a hazai és a külföldi szakembereknek, az egyetemi kutatóknak, doktoranduszoknak, ipari szereplőknek és fejlesztőknek a témához kapcsolódó munkáik bemutatására, vélemények ütköztetésére, kutatói hálózatok építésére, az üzleti szféra és az oktatás kapcsolatának erősítésére, a hasznos eszmecserére.

A 2022. évi konferencia különös hangsúlyt fektet a digitalizáció hatására külön hangsúllyal az értékláncok területére, az üzleti intelligencia szerepére, a mesterséges intelligencia lehetőségeire.

[18. OGIK Országos Gazdaságinformatikai Konferencia | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](https://njszt.hu)

A Lego mikromotor története

Igazi csemege került fel **Kutor László** YT-csatornájára. A Lego mikromotor atyja **Jánosi Marcell**, a kazettás floppy feltalálója – és az ő közvetlen kollégái vitték

sikerre a kockacukorra emlékeztető méretű műszaki csoda, a parányi motor történetét. Ma, amikor hatalmas versenyek épülnek a Lego-robotokra, talán nem is kell magyarázni, micsoda dominót lökött meg ez az apró mérnöki alkotás! Érdeemes megnézni a beszélgetést:

[A LEGO mikromotor története videón - ITF, NJSZT Informatikatörténeti Fórum](#)

ECDL / ICDL

Kamaszfesztivál

2022. szeptember 9-én tart tanévnyitót a Kamaszfesztivált és még sok egyéb eseményt szervező **8K az Életminőség Fejlesztéséért Alapítvány**.

A nonprofit szervezet azt a célt tűzte ki, hogy segítenek a nyolcféle kulcskompetencia fejlesztésén keresztül a globalizálódó, digitalizálódó világban való eligazodásban. Az Alapítvány 2007 óta, kisebb-nagyobb megszakításokkal szervez fesztiválokat, hirdet programokat főként a kamaszok részére. Mi is ott leszünk!

[Kamaszfesztivál tanévnyitó | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

ICDL Országos Tanévnyitó Online Fórum

Szeptember 15-én! Véglegessé vált az idén már 24. alkalommal megrendezésre kerülő országos ECDL/ICDL fórum programja. Az online rendezvényen az ECDL/ICDL

program nemzetközi és a magyarországi helyzetéről kaphatunk képet, és ismertetésre kerül az ősz újdonsága: az **ICDL Kihívás!** akció részletei is. Az eddigi gyakorlatnak megfelelően, az előadásokon kívül lesz alkalom arra is, hogy a vizsgaközpontok képviselői, az érdeklődők a fórum keretében felvessék kérdéseiket, javaslataikat. Az előadók között köszönhetjük **Linda Keane**-t, az ICDL európai regionális igazgatóját is!

Részletek és regisztráció:

[ECDL/ICDL Országos Tanévnyitó Online Fórum | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

ÖRÖKSÉG

A Tücsök kalandjai Kibernetikában

A Budapesti Piarista

Gimnázium épületében kipróbálhatod a híres kibernetikai játék, a Mikromat replikáját működés közben, megtapasztalhatod, hogy mennyiféle érdekes kapcsolás állítható össze rajta – és milyen sok dologra használhatók máig a relék!

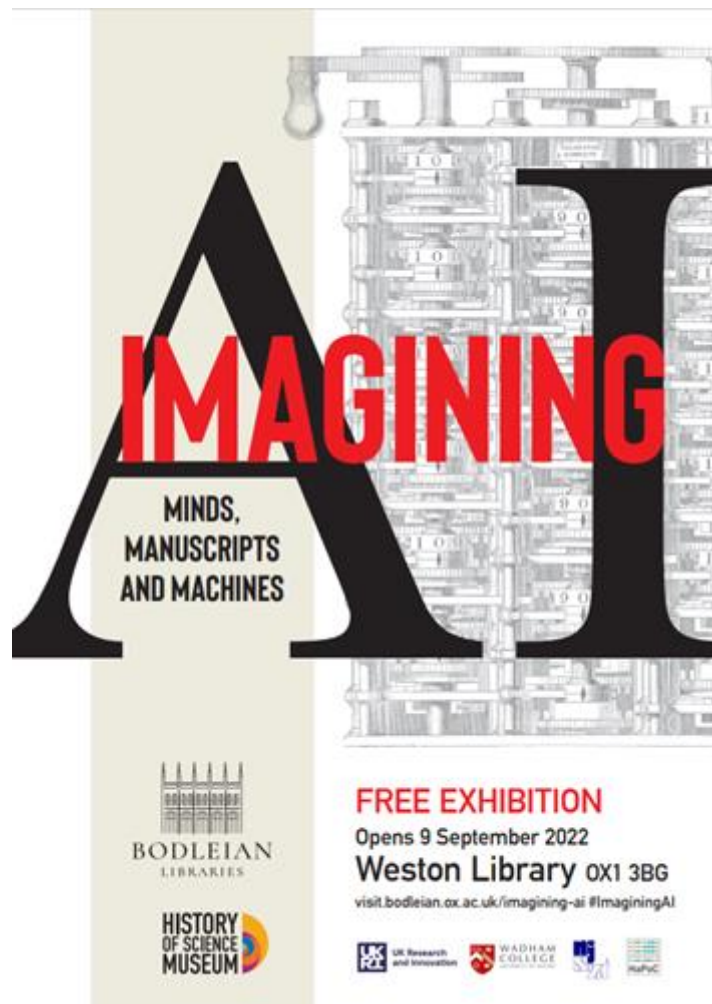
Ezen az estén egy „ősbemutatóra” is sor kerül, megismerheted az eredeti prototípust, a „Tücsök” alapján készült, bővített replikát is. Az előadások pedig **Kovács Mihály** és a Piarista Rend oktató hagyományai előtt tisztelegnek.

Szegeden, a Múzeumok Éjszakáján nagy sikerrel bemutatott programunkat kibővítve ismételjük meg a legméltóbb helyszínen, a **Budapesti Piarista Gimnázium** épületében, a Neumann Társaság és a **Piarista Rend Magyar Tartomány**a közös **Kutatók Éjszakája** programján! Találkozunk **szeptember 30-án**, délután öttől – a részletes program és **regisztráció hamarosan** a KutÉj oldalon!

[A Tücsök kalandjai Kibernetikában | Neumann János Számítógéptudományi Társaság \(njszt.hu\)](#)

A Katicabogár Oxfordba megy

Az első programozó, **Ada Lovelace** kézirataival mellett, a világ egyik legjelentősebb egyetemi központjában, Oxfordban rendeznek workshopot és interaktív bemutatót a mesterséges intelligencia forrásvidékéről.

Az eseményen szeptember 9-én a Kemény János-díjas **Szabó Máté** is előad, szeptember 10-én pedig **Képes Gábor** kollégánk és **Németh Krisztián** (BME) vezetésével, működés közben mutatjuk be **Dr. Muszka Dániel** legendás műátlátát, a Katicabogarat. Az 1956-ban készült robotállat működő, autentikus replikája a Neumann Társaság jóvoltából jut el Oxfordba, majd szeptember második felétől már ismét Szegeden, az NJSZT Informatika Történeti Kiállításán lesz látható, ahol a diákcsoportok kedvence a mérethű modell, amely a zseblámpa fényét követve és a füttyszó követését megtanulva demonstrálja a pavlovi feltételes reflexeket. [Imagining AI | Mathematical Institute \(ox.ac.uk\)](https://www.bodleian.ox.ac.uk/imagining-ai)

Palotát érdemelnek a magyar matematikusok

Tudományok Palotája névvel hozná létre Budapesten a magyar matematika és matematikusok látogatóközpontját **Holló-Szabó Ferenc**, a huszonöt éve működő Magyar Matematikai Múzeum alapítója. Bolyai János és Eötvös Loránd munkásságának is méltó emléket állítana az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, régi hiányt pótolva ezzel.

Az a tapasztalata, hogy a diákok, ha valamit nem értenek, rögtön rávágják, nem tudom. **Holló-Szabó Ferenc** a matematika szerethetőségéről, görcsoldó szlogenekről és a pszeudoszféra szépségéről. Keressük az együttműködési pontokat!

[Palotát érdemelnek a magyar matematikusok \(magyarnemzet.hu\)](https://magyarnemzet.hu)

Lunar Lander

Marketingigazgatónk, **Képes Gábor** gyengéje a Holdra szállás játék a HP12C programozható zsebszámológépen – de nemcsak játszik vele, hanem a játék több mint 50 éves történetéről is szívesen mesél.

A **Checkpoint** podcast vendége volt, ahol visszatérő megszólalónak számít, muzeológusként már többször beszélgetett a videojáték történetéről.

Az egyre több megkeresésnek eleget téve szívesen terjesztjük az informatikatörténettel kapcsolatos, népszerű ismereteket!

https://iddqd.blog.hu/2022/08/30/checkpoint_8x07_lunar_lander_jatekok

PARTNEREK

Ki lesz idén az év projektmenedzsere?

Sikeres, hatékony projektmenedzser vagy? Mutasd meg az eredményeidet a világnak! Jelentkezz a **Projektmenedzsment Kiválósági Tábla** felhívására és legyél Te az Év Projektmenedzsere!

A Projektmenedzsment Kiválóság Tábla a díj odaítélésével kívánja felhívni a figyelmet a példaértékű szakmai eredményekre és a sikeres életutakra. A több mint két évtizedes múltra visszatekintő díjat minden évben a projektmenedzsment szakma kiemelkedő képviselője nyeri el.

A nyertes részt vehet az **IPMA Achievement Award** nemzetközi pályázatán is!

A pályázati határidő **2022. október 2.**

Eredményhirdetés november második hetében, a **Projektmenedzsment Világnapjához** kapcsolódóan.

Részletek és

jelentkezés: <http://www.evprojektmenedzsere.hu/>

PM

LEGYÉL TE AZ ÉV
PROJEKTMENEDZSERE
A JELENTÉZÉS HATÁRIDŐJE: 2022. OKTÓBER 2.

Csányi Péter az IVSZ alelnöke

Megtartotta éves közgyűlését az [IVSZ – Szövetség a Digitális Gazdaságért](#), ahol a szervezet elnökségének megújulása állt a középpontban. A 13 fős elnökség 5 pozíciójában történt változás. A digitális transzformációért felelős alelnöki pozíciót **Csányi Péter**, az OTP Bank vezérigazgató-helyettese kapta meg. Sok sikert kívánunk a Neumann Társaságban is aktív szakembernek, korábbi alelnökünknek a szakmai partnerünkénél betöltött pozícióhoz!

[Új elnökséget választott az IVSZ | Media1](#)

Magyar Drón Világkupa

A 2016-ban megalakult **Magyar Drón- és Multirotoros Egyesület** eddigi eredményei, versenyrendezési tapasztalata, nemzetközi szervezetekben végzett aktív munkája és a **Magyar Modellező Szövetség** támogatói ajánlása alapján, Magyarország sikeres pályázatának köszönhetően 2022. szeptember 17-18. között megrendezésre kerül az első Magyar Drón Világkupa Futam, a 2022 **Drone Racing World Cup Hungary**, amely a lausanne-i székhelyű Fédération Aéronautique Internationale (FAI) hivatalos nemzetközi versenynaptárában is szerepel.

[2022 Drone Racing World Cup Hungary - Edutus Egyetem](#)

Netakadémia

Érdeemes kipróbálni tagjainknak, hiszen ezekkel a tartalmakkal játék a tanulás – és új ajtók nyílhatnak meg számunkra. A Netacademia (www.netacademia.hu) Magyarország legnagyobb e-learning szolgáltatója elsősorban informatikai témájú képzések terén. A Training360 csoporthoz tartozó cég támogatni szeretné a Neumann János Számítógép-tudományi Társaság működését azáltal, hogy térítésmentes hozzáférést biztosít egyéni tagjaink részére félszáz érdekes, több témát felölelő tanfolyamához.

Minden tag, aki az idén érvényes aktív tagsággal rendelkezik (tagdíját legkésőbb 2022 március 31-ig befizette) vagy egyéni tagként idén lép be a Társaságba, hozzáférést kap ehhez a csomaghoz. Ennek listája változhat, belépés után fogod látni a pontos adatokat, tanfolyami megnevezéseket.

A hozzáféréshez regisztráció szükséges, melyet ezen lapon indíthatsz el: <https://forms.office.com/r/V9WjT1hdLx>

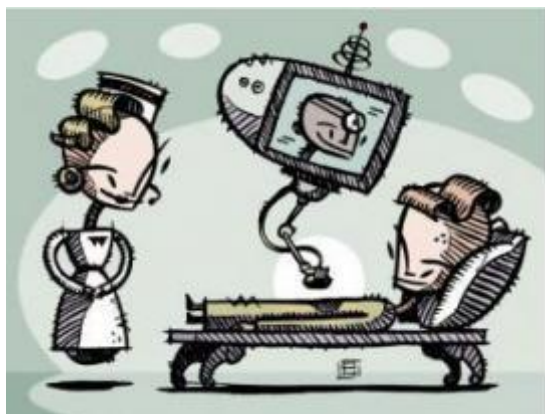
WRO 2022 – Friendship Invitational Hungary

Újabb siker a magyar WRO-családban. A Friendship Invitational barátságos, meghívásos versenyén 14 európai ország 37 csapata vett részt, akik három napon keresztül, három kategóriában és korosztályban mérték össze tudásukat. A csapatok által megépített robotok teljesítményét egy 22 fős nemzetközi bírói csapat értékelte.

[Megszállták a robotok Balatonfüredet | LikeBalaton](#)

Garai Géza Szabadegyetem

Szeptember 13-án **Prof. Dr. Kovács Levente**, az **Óbudai Egyetem** rektora ad elő a jubileumi, 50. alkalmon a Garai Géza Szabadegyetemen.

Az ipari digitalizáció, a kiberfizikai rendszerek egészségügyre gyakorolt hatása, a kiberorvoslás lesz a téma a Székesfehérvárott tartott programnak!

[Óbudai Egyetem Alba Regia Műszaki Kar - Garai Géza Szabadegyetem - 2022. szeptember 13. \(uni-obuda.hu\)](#)

(Kép forrása: Cyber-medicine.org)

Hírlevelünk HTML verziója itt érhető
el: <https://njszt.hu/hu/hirlevel/20220908>

Támogatóink

Ezt a levelet a email@email.hu címre küldtük.
Amennyiben a jövőben nem kíván tőlünk hírlevelet kapni, a [leiratkozás](#) linkre kattintva egyszerűen és gyorsan leiratkozhat, ez esetben e-mail címét véglegesen töröljük rendszerünkben.